

Posudek diplomové práce Evy Pekárkové nazvané "The Notion of Indianness in Contemporary American Literature with a Focus on Female Authors" (Ústav anglistiky a amerikanistiky, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2008)

Eva Pekárková si pro svou diplomovou práci vybrala téma, které svědčí o citlivém přístupu k románové tvorbě v kontextu diaspory. Práce je přehledně strukturovaná, rovněž tak jednotlivé kapitoly. Výběrem románů Jhumpy Lahiri, Chitry Banerjee Divakaruni a Thrity Umrigar diplomantka prokázala orientaci v tvorbě indo-amerických autorek. Za zdařilý pokládám rovněž výběr sekundárních teoretických prací, zejména Edward Said, *Orientalism*, Amartya Sen, *The Argumentative Indian: Writings on Indian Culture, History and Identity* a Edward Luce, *In Spite of the Gods*.

Nicméně pokud se týče "Úvodu," zde postrádám definici širšího teoretického základu konceptu 'Indianness,' který, jak vyplývá z názvu, má být pro práci ústředním motivem. U tří hlavních témat, která diplomantka v "Úvodu" předestírá, tj. 'otázka kořenů a původu, úloha indické kultury a dědictví a uchování indických zvyků a tradic' by problematika, jak bude studována, měla být nastíněna přesněji: zde není jasné, koho se otázky týkají, Indů, nebo i americké většinové společnosti, pokud se indické diaspory týče, měl by již být zohledněn dialog mezi generacemi, z jakého úhlu pohledu bude tematika analyzována.

V práci se vyskytuje řada nepřesností, např. jméno jedné z autorek zní Chitra Banerjee Divakaruni, nikoli Chitra Divakaruni. Neškodilo by uvést časové údaje vydání jednotlivých románů přímo v textu. V kapitole "The West and the East: Stereotypes and reality" chybí v prvním i druhém odstavci odkazy na bibliografické zdroje.

Dále v téže kapitole: Stereotypy, které údajně bortí realita, nejsou dostatečně formulovány. Pokud mluvíme o indické diaspoře ve Spojených státech a ekonomické situaci jednotlivců, kteří k ní náležejí, je nutné si nejprve položit otázku, z jakých vrstev indické společnosti se tito imigranti rekrutují.

Kapitola 3.2.1. "Curatorial approaches:" Zdá se poněkud nešikovným uvádět Rakhinu matku, která je indickou emigrantkou první generace, jako příklad reprezentantky 'kurátorského/opatrovnického přístupu,' jednoho ze tří druhů pohledů, jimiž Západ stereotypizuje Orient. Pokud by argumentace měla obstát, musí být obšírněji zdůvodněna.

Kapitola 3.2.2. "Exoticist approaches:" argumentace je vedena jasně a logicky s užitím vhodných příkladů. Totéž může být řečeno o další kapitole s názvem "Magisterial approaches." Zde by se snad dalo diskutovat pouze o tvrzení, že "vliv autoritářských postojů značně oslabil. Rasové předsudky nejsou společností všeobecně přijímány." Co diplomantku vede k takovým závěrům? Čím jsou podloženy? Hlediska obsažená v oficiálních politických prohlášeních a zákonech nelze ztotožňovat s postoji společnosti jako celku. Rasismus a jeho projevy, ať už se vyskytují v jakékoli formě, a ony se vyskytují v míře více než hojně, nelze podceňovat - což ovšem diplomantka posléze rozpoznává a analyzuje v kapitole 6.4. "Racism."

Kapitola 4.2.: Před započítáním polemiky o bilingvním aspektu románových protagonistů v souvislosti s jejich asimilací ve Spojených státech (první generace imigrantů) by bylo vítané si uvědomit, že tento bilingvní aspekt není nic neobvyklého ani u vzdělaných Indů (takových jako Ashoke Ganguli) žijících v Indii. To by značně změnilo logiku argumentace. Analýza a srovnání Gogola a Rakhi vzhledem k procesu rekonstrukce jejich identity je vedena příhodným způsobem.

Kapitola 5: Stereotypy vytvořené rodiči, první generací imigrantů: jaké to jsou vlastně stereotypy? Měly by být lépe definovány, což znovu odraží nedostatečnost

definici konceptu "Indianness." To prolíná víceméně celou prací. Naproti tomu popis stereotypů vztahujících se k 'dětem,' ke druhé generaci imigrantů, nepostrádá výstižnost a přesnost; zde se diplomantce podařilo uchopit nejpodstatnější rysy. Nicméně pojem stereotyp je podle mého názoru v práci nadužíván. Realita - jak indické identity, tak charakteristické rysy života ve Spojených státech - se pak jakoby rozpadá jen do stereotypů.

Kapitola 6: Stereotypní postoje příslušníku americké většinové společnosti vůči indické realitě, indickým imigrantům a jejich dětem (narozeným ve Spojených státech) jsou zde detailně, výstižně a s pochopením analyzovány. Jednotlivé okruhy týkající se stereotypně zobrazené chudoby, kuchyně, neznáma a rasismu jsou rovněž většinou zdařilé. Ovšem postava Cookieho/Cavase nepatří ke třetí generaci, nýbrž ke druhé; jeho otec se nenarodil ve Statech. - Není přijatelné uvádět zevšeobecnující a zjednodušující tvrzení typu "It is undeniable that India is a dirty country..." ("Je nepopíratelným faktem, že Indie je špinavá země...") - tím se diplomantka sama ocitá v zajetí stereotypů, jejichž vyvracení v uvedených románech studuje. Konkrétní příklady, jimiž věta pokračuje, jsou na místě.

Jak jsou stereotypy, kterými Indo-Američané nahlízejí na většinovou americkou společnost, zobrazeny v definici jejich indickosti? Jak je celkově vymezen pojem "Indianness?" To se v práci úplně ztrácí. Jaký je vztah mezi "Indianness" a indickou identitou? V čem můžeme ve studovaných románech spatřovat indickou specificitu vzhledem k asimilaci indických imigrantů a jejich potomků? Jak by se daly definovat rozdíly mezi asimilací Indů a jiných imigrantských skupin? Nejsou mnohé rysy popsány a analyzované v práci společně všem, nebo většině z nich? Studované romány jsou napsány ženami. Jakou úlohu hraje tento fakt vzhledem k vymezení pojmu "Indianness?" Jsou vybrané oblasti zkoumání typické pro ženy jako autorky? Tyto otázky měly být v práci důkladněji rozebrány/definovány, jsou pro téma práce zásadní.

Eva Pekárková prokázala do značné míry schopnost samostatně individuální práce s textem, určitou citlivost při jeho analýze, včetně vhodného výběru odborné literatury, což svědčí o kandidátské připravenosti práci obhájit. Vzhledem k tomu, a to i přes výše uvedené nedostatky, práci doporučuji k obhajobě a k udělení titulu magistr. Navrhuji hodnocení velmi dobře až dobře.

PhDr. Ludmila Volná, Ph.D.
Ustav anglistiky a amerikanistiky,
Filozofická fakulta, Univerzita Karlova
Praha
IMAGER Université Paris XII

14. 5. 2008